

Eeva-Johanna Eloranta sd

Kirjallinen kysymys nuorten huumeiden kokeilun ja käytön vähentämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

THL:n teettämän kyselyn (2018) mukaan huumeiden kokeilu ja käyttö ovat edelleen yleistyneet. Yleisin suomalaisten käyttämä huume on kannabis. Kannabiskokeilut ovat nelinkertaistuneet vuoden 1992 kuudesta prosentista 24 prosenttiin vuonna 2018. Toiseksi yleisintä on lääkkeiden käyttö ei-lääkinnällisiin tarkoituksiin, mikä on pysynyt melko tasaisena 2000-luvulla. Muita huumeita on kokeillut alle viisi prosenttia väestöstä. Näistä yleisimpiä ovat stimulantteihin kuuluvat ekstaasi ja amfetamiini.

Sekä vuoden 2014 että vuoden 2018 THL:n tutkimuksen tulokset osoittavat, että huumeiden kokeilu ja käyttö yleistyvät edelleen erityisesti 25—34-vuotiailla nuorilla aikuisilla. Tämän ikäryhmän vastaajista peräti 45 prosenttia ilmoitti vuonna 2018 käyttäneensä jotain laitonta huumetta joskus elämässään. Myös 35—44-vuotiaiden ikäryhmässä huume-kokeilut ovat selvästi yleistyneet.

Tuoreen kouluterveyskyselyn (2019) mukaan yläasteikäisten nuorten huume-kokeilut ovat lisääntyneet vuoden 2017 kyselyyn verrattuna sekä tyttöjen että poikien keskuudessa. Kasvua on ollut enemmän tyttöjen keskuudessa, mutta pojat kokeilevat tyttöjä useammin huumeita. Peruskoulun 8.—9.-luokkalaisista 8,6 %, lukion 1.—2. luokan oppilaista 13,8 % ja ammattikoulun 1.—2. vuoden oppilaista 19,7 % on kokeillut kannabista ainakin kerran. Kannabiskokeilut ovat suosittuimpia poikien kuin tyttöjen keskuudessa peruskoulussa ja lukiossa. Ammatillisissa oppilaitoksissa tyttöjen osuus kannabista kokeilleiden keskuudessa oli suurempi kuin poikien. Nuorten keskuudessa huumeiden hankkiminen koetaan helpoksi omalla paikkakunnalla. Huolestuttavaa on, että kymmenen suurimman kaupungin osalta saatavuus on lisääntynyt merkittävästi. Vuonna 2017 esimerkiksi Turussa alle 40 prosenttia nuorista koki, että huumeita oli helposti saatavissa. Vuonna 2019 yli 50 prosenttia nuorista koki, että huumeita on helposti saatavissa. Samanlainen ilmiö on huomattavissa myös muissa suurissa kaupungeissa. Esimerkiksi Kuopiossa vuonna 2017 alle 40 % koki huumeiden hankkimisen helpoksi, kun vuonna 2019 sen koki helpoksi yli 60 %.

Tutkimusten mukaan nuorten alkoholin käyttö on aiempina vuosina vähentynyt. Sen on, ainakin osittain, korvannut kannabis. Kannabiksen käyttö on yleistynyt ja sitä kautta päihteiden käyttö on lisääntynyt.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 457/2019 vp

Mitä hallitus aikoo tehdä nuorten huumeiden käytön ja huumekeilujen vähentämiseksi?

Helsingissä 22.1.2020

Eeva-Johanna Eloranta sd